

Foto: Vita Oša un Anita Jaunzeme

"Tici droši – labi ies. Ja vien čakli mācīsies!"

IVETA VIĻUMSONE
Līgatnes vidusskolas skolotāja

Turpinot rakstu sēriju par Līgatnes vidusskolas skolotājiem, saruna ar skolotāju **Bīrutu Vimbu**.

Līgatnes vidusskolas salidojums aizskanējis, bet gaisā vēl aizvien virmo tās pozitīvās emocijas, kuras uzplaiksnāja, tiekoties bijušajiem kolēģiem un audzēkņiem. Tik daudz sen neredzētu seju, tik daudz stāstu, atmiņu un atkaltikšanās prieka asaru!

Varu būt lepna, ka Līgatnes skolā strādājuši tik daudz zinošu, sirdsbagātu skolotāju. Arī mana pirmā audzinātāja skolotāja **Bīruta Vimba**, kura, aicinot uz pirmo klasi, rakstīja: "Tici droši – labi ies. Ja vien čakli mācīsies!" Un viņai bija taisnība.

Bija prieks redzēt viņu skolas salidojuma dienā stipru un darbīgu, lai gan pleci jau salīkuši no krietnās gadu nastas. Un vēl lielāks bija pārsteigums, kad, jau pēc salidojuma sastapta, skolotāja burtiski staroja. Par tādām cilvēkiem nevar nerakstīt. Viņi ir veidojuši Līgatnes skolas vēsturi un daļu sava mūža atdevuši mums – saviem skolēniem.

Un, lūk, manas pirmās skolotājas dzīves stāsts, kurš tapa īsi pirms salidojuma.

Pastāstiet, lūdzu, kur esat dzimusi un kāds ir bijis ceļš līdz skolotājas darbam?

Esmu dzimusi Rīgā 1923. gadā. Tēvs tajā laikā bija students Rīgā, mācījās universitātē, bet saslima, un mums visai ģimenei vajadzēja pārcelties

uz laukiem pie vecāsmamma, uz Jaunlūriņiem Kuldīgas apriņķī. Tur arī uzsāku skolas gaitas. Tajā laikā tā bija sešgadīgā pamatskola. Tur pabeidzu 5 klases. Tad tēvs sāka Rīgā strādāt par skolotāju. Tā es sesto klasi pabeidzu Rīgas 35. pamatskolā.

Tālāk nolēmu mācīties Rīgas pilsētas 2. vidusskolā. Tā kā tēvs bija skolotājs, tad man nebija jāmaksā skolas nauda, jo tajos laikos vidusskolā mācības bija par maksu. Tur pabeidzu 9. klasi, sākās karš, un mēs atkal pārcēlāmies uz laukiem. Taču es ļoti gribēju mācīties. Nolēmu mācīties Jelgavas Skolotāju institūtā. Tā kā vidusskolu pilnībā nebiju pabeigusi, tad Jelgavā man nācās mācīties 3 gadus, vidusskolu beigušie mācījās 2 gadus.

Kādi bija mācību gadi Jelgavā?

Bija jāmaksā daudz, jāiepaizņemas ar dažādām zinātnēm, jo mūs gatavoja visu mācību priekšmetu mācīšanai

pamatskolā. Uzņēma pēc īpašas muzikālas pārbaudes, jo bija jāmaksā arī mūzika pie Jēkaba Mediņa tā, lai varētu bērniem mācīt dziedāšanu.

Kad karš skāra Jelgavu un pilsētu tika praktiski iznīcināta, pēc izlaiduma atkal pārcēlos uz laukiem. Tā nācās izdzīvot arī Kurzemes katla notikumus 1945. gadā.

Kura ir pirmā darba vieta?

Kad pēc kara nodibinājās padomju vara, tad sāku strādāt tajā pašā skolā Jaunlūriņos, kur pati savulaik mācījos. Taču pēckara laiks bija trausks un nedrošs. Mežos dzīvoja mežabrāļi, tas radīja saspringtu situāciju arī skolā. Par to laiku savā grāmatā "Caur uguni un ūdeni" rakstīja Arvids Grigulis. Kādu rītu direktors paziņoja, ka 24 stundu laikā visiem skolotājiem jāatstāj darbs. Palika tikai 2 skolotājas un direktors, pārējiem nebija atļauts strādāt. Pēc tam bija grūti atrast

darbu. Mūsu ģimenei bija jāpārcieš smags un grūts laiks, jo 1945. gada Jāņu naktī ieradās mājās sveši cilvēki un tēvu aizveda uz neatgriešanos. Tā arī nekad neuzzinājām, kas ar viņu noticis.

Daudzi jūsu dzīves un darba gadi aizritējuši Līgatnē. Kā un kad šeit nokļuvāt?

Pēc darba zaudēšanas sākās patiešām grūts laiks. Nevareju dabūt darbu, lai gan braucu uz Rīgu, uz ministriju, bet ieraksts par atbrīvošanu darba grāmatīnā vienmēr bija par iemeslu atteikumam, skaitījās, ka esmu neuzticams cilvēks. Taču man laimējās sastapt kādu tēva bijušo skolnieci, kurai savulaik viņš bija palīdzējis. Rīgas izglītības nodaļā man piedāvāja darbu Līgatnē vai Nitaurē. Es izvēlos Līgatni, par Līgatni neko pirms tam nezinot. Pirmo reizi atbraucu kopā ar skolas direktoru Priedīti. Kad ieradās Līgatnē nākamo reizi, skolu nevarēju atrast, biju staigājusi apkārt tam kalnam, uz kura skola atradās, jo Kurzemē, kur dzīvoju, tādu kalnu nav. Tas bija 1948. gadā.

Kādi bija pirmie darba gadi Līgatnē?

Darbs jau bija, bet nebija, kur dzīvot. Kādas privātmājas saimniecei bija nomiris vīrs, un viņa izīrēja istabiņas divam skolotājam – ģeogrāfijas skolotājam un man. Es gan dzīvoju vairāk tādā kā verandā, kura bija grūti apkurināma. Nebija arī malkas, staigāju pa mežu un lasīju žagariņus, ar tiem kurināju. Pirmajā darba gadā smagi saslimu un nokļuvu pat Līgatnes slimnīcā. Vēlāk dzīves apstākļi uzlabojās, pārcēlos uz citu dzīvokli. Izveidojām ģimēni ar skolotāju Frici Vimbu. Piedzima 3 meitas, pie mums atbrauca dzīvot arī mana māte no Kurzemes. Bijām liela ģimene – trīs pieaugušie un trīs bērni. Tā pamazām kļuvām un palikām par līgatniešiem.

Kuri kolēģi palikuši vairāk atmiņā?

Gadu pirms manis uz Līgatni strādāt bija atnākusi skolotāja Ošupe. Manos pirmajos darba gados skolā strādāja kādi 8 skolotāji. Atmiņā palikuši – skolotājs Āriņš, ģeogrāfijas skolotāja Elstiņa, kura gan tikai gadu nostrādāja Līgatnē, krievu valodas skolotāja Smiltene, Priedīši – skolas direktors un viņa sieva, arī direktora māsa skolotāja Doniņa, skolotāja Jaunzeme, vienu ceturksni strādāja Skaidrīte Kaldupe. Slavens skolotājs bija dziedāšanas skolotājs Sala, kurš savu darbu darīja ar sirdi un dvēseli. Darbā mani pieņēma direktors Priedītis, kurš skolā arī dzīvoja. Vēl esmu strādājusi direktores Buņķes vadībā, jaunajā skolā direktors bija Laimonis Rācenājs.

Kāpēc izvēlējāties kļūt par skolotāju?

Mani vecāki bija skolotāji, arī māsiņa un brālēns izmācījās par skolotājiem. Tā kā nekas cits neatlika.

Sākumā man bija ļoti bail no tām paraugstundām, kuras bija jāveda un jāraida. Bet ar laiku jau rodas pieredze. Skolā ir nostrādāti aptuveni 40 gadi, tā īsti pat nevaru sarēķināt, jo ir bijuši ar veselības problēmām saistīti nelieli pārtraukumi. Pārsvārā esmu strādājusi mazajās klasēs, mācījusi visus priekšmetus.

Paldies skolotājai Bīrutai Vimbai par to, ka uzticēja mums savu dzīves stāstu. Dzīve nav bijusi no vieglajām, bet skolotāja ir saglabājusi optimisms un aktīvu attieksmi pret visu notiekošo. Manu uzmanību saistīja uz galda uzliktā jaunāko grāmatu kaudzīte. Tās drīzumā tiks izlasītas.

No sirds vēlam veselību un dzīvesprieku!

Veiksmīgas skolas gaitas vēlot...

GUNITA LIEPIŅA
PII vadītāja

Katru gadu maijs mūsu bērnudārzā ir mēnesis, kad īpašu vērību pievēršam mūsu lielākajiem bērniem – nākamajiem skolēniem. Visu mēnesi notiek dažādi pasākumi, kuros ikviens nākamais pirmklasnieks var gan mēroties spēkiem, gan parādīt, cik daudz iemācījies, gan arī gūt prieku un justies īpaši nozīmīgs.

13. maijā nākamie skolēni savas prasmes un zināšanas parādīja atklātajā nodarbībā, ko vēroja visi iestādes pedagogi. Bērni parādīja, ka prot lasīt, risināt dažādus sarežģītus matemātiskus uzdevumus, veikt smalkus aplicēšanas darbus un pēc nodarbības sāktot savu darba vietu. Secinājums viens – mūsu bērni ir skolas gaitām gatavi!

Nu varēja sākties gatavošanās lielajai sporta dienai, kas tika organizēta kopā ar Līgatnes pamatskolas 5 un 6 gadīgajiem bērniem. Bērniem satraukums par gaidāmo pasākumu bija liels – gan par ciemošanos skolā, gan arī par to, vai spēs pieveikt pretinieku komandu. 20. maija rītā laiks nebija mums īpaši labvēlīgs: nedaudz smidzināja lietus, bija auksts un vējains, tomēr visi bija startam gatavi. Katram bērnam bija jāveic 8 stafetes, pēc tam vēl jātra draudzības spēle, kurā jāsaņem ar pretinieku komandu. Tomēr sacensību beigās uzvarētāji bija visi, jo galvenais taču ir un paliek draudzība.

Nākamais pārsteigums bērniem gaidīja 22. maijā, jo visi devās pārgājienā. Arī šī diena bija auksta un lietaina, bet daudzi to nepamanīja, jo mežā ik pa laikam bērni satika gan lāci, gan zaķi, gan ežu ģimeni, un katrs no viņiem lika veikt kādu uzdevumu. Šo pārsteigumu bērniem sagādāja vecāki: Girts un Jeļena Janitēni, Vaira Vilciņa, Inga Radionova, Liena Eglīte - Indāne. Bērniem bija gan jautri, gan interesanti, un pēc veiktajiem pārbaudījumiem pilsētas estrādē,

kur notika pikniks, pusdienu šķīvji tukšojās ļoti ātri.

Bet nevar jau tikai mācīties un priecāties, vajag padarīt arī kādu labu darbu. Tāpēc 27. maijā bērni uz bērnudārzu līdzī ņēma lāpstas, grābekļus, lejkannas un abēldārzā iestādīja bumbieri, ērkšķogu un divas plūmes. Darbs bija ļoti grūts, jo zeme mālaina un smaga, bet bērni ar lielu atbildības sajūtu kociņus iestādīja un bija lepnī un gandarīti par paveikto.

Un nu klāt lielā diena – izlaidums, kuram bērni gatavojušies ļoti pamatīgi un pacietīgi. Savā koncertuzvedumā bērni izdziedāja dziesmas par bērību, sveica vecākus, pateicās bērnudārza darbiniekiem. Katrs saņēma aplieciņu un nelielas dāvaniņas no bērnudārza, Līgatnes pilsētas domes un Līgatnes pagasta padomes. Saņemot ceļamaizi un veiksmes vēlējumus, bērni teica sveikas bērnudārzam.

Visi bērnudārza darbinieki vēl saviem audzēkņiem saulainu vasaru, veiksmīgas skolas gaitas un ikvienu no viņiem gaidām ciemos!

Noslēgusies ziedojumu vākšana Līgatnes pilsētas PII

No 6. decembra Līgatnes pilsētas pirmsskolas izglītības iestādes padome, kurā ir gan bērnu vecāki, gan skolotājas, aicināja vecākus ziedot slidkalniņa iegādei.

Līdz 1. janvārim tika savākti Ls 45,12. Otrreiz kastīte tika atvērta 28. maijā. Šajā reizē saziēdota Ls 24,16. Tātad kopā saziēdota: Ls 69,28. PII bērni un darbinieki saka lielu paldies visiem atbalstītājiem!

Comenius konference Līgatnē

AIJA ZIEDIŅA
projekta koordinatore

Maija otrā nedēļa Latvijas skolās šogad tika svinēta kā Eiropas nedēļa, bet Līgatnes vidusskola to izjuta īpaši, jo laika no 12. līdz 16. maijam uzņēmām Comenius skolu sadarbības projekta "Nākotnes Eiropas pilsonis" dalībniekus no Lielbritānijas, Portugāles, Polijas, Itālijas, Igaunijas un Lietuvas.

Šis skolēnu konferences tēma bija "Ko man nozīmē būt latvietim... (igauņim, lietuvietim, anglim, portugālim, polim, itālietim...)". Bija ļoti interesanti uzzināt, ar ko lepojas dažādu valstu jaunieši, kas padara dzīvi viņu valstī īpašu un neatkārtojamu. Savukārt mēs viesiem izrādījām Gaujas nacionālā parka Līgatnes dabas takas un Zvārtas iezī, Cēsis, Siguldu un Vecrīgu.

Tika pārrunāti arī vecuma ierobežojumi valstu likumdošanā – kādā vecumā drikst precēties, pirkt un lietot alkoholu un cigaretes, braukt ar automašīnu. Skolēni, sadaloties

dažādu tautību grupās, šīs situācijas arī izspēlēja mini ludziņās.

Mūsu ārzemju viesus patikami pārsteidza mājīgā skola, skaistā daba un klusums visapkārt. Portugāļu viesi teica, ka viņu pilsētīnā nav neviens mirklis diennakti, kad nebūtu dzirdams automašīnu troksnis. Savukārt angļi bija sajūsmināti par ziemeļniecisko kultūru.

12. klases skolēniem, kas bija vislielākie palīgi konferences rīkošanā, viesu uzņemšanā un gidēšanā, tā bija lieliska iespēja sagatavoties angļu valodas eksāmenam. Un es patiešām ticu, ka Ance, Anete, Monta, Eduards, Kārlis, Matiss, Jānis, Toms un Mārtiņš projekta laikā iegūtās prasmes un iemaņas izmantos savās turpmākajās studiju gaitās.

Jau septembra beigās šī projekta ietvaros notiks nākamā skolēnu konference Polijā, Všovā. Līgatni tur pārstāvēs 11. klases skolēni un tiks debatēts par migrāciju un tās sekām.

LĪGATNE LAIKU LOKOS

Ligosvētki Līgatnes papīrfabrikā

Izdevums:
"Darba Dzīve", 02.07.1938., 3 lpp.

Līgatnes papīrfabrikā Ligosvētkus ievadīja strādnieku gājiens uz direktoru māju.

Strādnieki un to ģimeņu locekļi, vaināgiem greznojušies, un ziediem rokās stājās rindā aiz sarkanbaltsarkanā karoga un, arodbiedrības pūtēju orķestrim skandinot ligo dziesmas, devās apligt darba devējus, kas jau izvērtušies par Līgatnes papīrfabrikas strādnieku tradīciju.

Fabrikas īpašnieki bija jau gatavojušies cienīgi saņemt Jāņa bērnus, kurus pacienāja ar alu, vīnu, sieru un cepumiem. Līgotāji fabrikas vadītājus greznoja ozola vaināgiem un pēc kārtas sviēda gaisā, tad pa krietnam apligoja isti latviskā valīrdība.

Pēc tam gājiens devās tālāk uz tīrgus laukumu, kur dega dižsārts un jāņugunis, kā arī lidoja raķetes gaisā. Pēc pusnakts ligošana un dejošana turpinājās arodbiedrības telpās.

Ieskatu senajā presē sagatavoja
Anita Jaunzeme

Laipni lūgti Līgatnes novada Mūzikas un mākslas skolā!

Ko Jūsu bērnam sniedz
mūzikas, zīmēšanas un
veidošanas studijas

Vispārējo attīstību

- Uzmanību, uzcītību
- Organizētību, atmiņu
- Koncentrēšanos, izturību
- Koordināciju, pacietību
- Nosvērtību, domāšanu
- Kritisku vērtēšanu
- Uzstāšanās prasmi

Citu mācību priekšmetu labāku apguvi.

Amatierattīstību (īpašās prasmes)

- Iemāca zīmēt, gleznot, veidot, dziedāt vai spēlēt mūzikas instrumentu
- Ļauj dziedāt pašdarbības kori, spēlēt ansambli vai orķestri
- Palīdz izprast gan Latvijas, gan pasaules kultūru, tās rašanos un vēsturisko attīstību

Profesionālo attīstību

- Skolu beidzot, absolventi saņem apliecinājumu par profesionālās ievirzes izglītības iegūšanu, kas dod iespēju turpināt mācības mūzikas vai mākslas vidusskolā un pēc tam Mūzikas vai Mākslas akadēmijā

RASMA VANAGA
gide Līgatnē

Tuvojas Ligo svētki, kad ir visisākā naktis un visgarākā diena gadā, kad jaunie ļaudis dodas meklēt papardes ziedu, kas ziedot tikai vienreiz gadā. Šajā dienā esot jāvēc zaļu tējas, tad tās esot visveselīgākās.

Jāņu jeb Ligo svētku svinēšanai Līgatnē ir senas tradīcijas. Gadu gaitā gan tās ir nedaudz mainījušās. Viena lieta ir nemainīga – cauri gadu desmitiem, pat tad, kad padomju vara tos aizliedza, līgatnieši ir svētījuši Ligo svētkus ar plašu vērienu. Vietas, kur svētīti šie svētki, ir bijušas dažādas, tāpat dažādas ir bijušas tradīcijas.

Plašu ieskatu par Jāņu dienas svinēšanu 19. gs. otrajā pusē Līgatnes papīrfabrikā sniedz K. Baidiņas atmiņas, kas aprakstītas Jāņa Bērziņa darbā Latvijas rūpniecības strādnieku

sociālais portrets, 1900-1914, 132-134.lpp.:

"Fabrikas kungi Jāņos sarīkoja lielu pieņemšanu un cienāšanu, uz kuru ieradās visi fabrikas iedzīvotāji, vecs vai jauns, liels vai mazs. Šajā dienā visiem vajadzēja būt ar jaunām vai vismaz tīri izmazgātām drēbēm mugurā; sievietes sev pašuva jaunas katīna kleitas un parasti turēja noslēpumā, ko katra šīs. Tā kā tuvējos veikalos drēbju nebija, tad gaidīja paunīniekus. To bija divi vai trīs, kas visus arī apģērba. Cits gāja arī uz Cēsim kaut ko nopirkt..."

Uzturējamies kungu mājas lielajā zālē vai ēdamistabā, bet citi arī ārā. Kad bērniem nāca miegs, vecāki tos nolika turpat dārzā, celiņu malās, lai gul. Neviens projām negribēja iet.

Jāņu svinēšana sākās tā: visu nedēļu jau pinām kroņus, jaunieši meklēja Jāņu zaļes, bet lielie pina kroņus. Visi

to nedēļu ligojām. 24. jūnija vakarā, ap 5-m, izšāva ar bisi par zimi, ka jāpošas svētkiem. Pirmo reizi izšāva, lai sataisās, otro, ka jāiet uz svētkiem. Iepriekš jau katrā ģimenei izsniedza savu daudzumu bulku un desu. Lieliem deva 2 - 3 bulkas un 4 desas, bet bērniem divus klijņerus un desu. To atnesa māja jau pirms balles. Kad bija dota zīme pulcēties, tad visi kopā gājām līgodami no dzīvokļiem ārā uz kantori, kur kungi [administrācijas pārstāvji – J. B.] jau gaidīja priekšā. Pasniedzām viņiem vainagus, un tad visi ar mūziku gājām uz svētkiem sagatavotu vietu. Tā bija kur nu kuro reizi, vai nu kādā spīķerī, kroga zālē, Ķiberkalna kungu mājā, vai citur.

Alu veda no Straupes, kviešālu vai bairīti. Kviešālus bija saldāks un plānāks, to deva sievietēm un bērniem; bairītis bija stiprāks. Šnabi deva visu nakti pie bufetes, kur ierēdņi to izdalīja. Vārēja dzert, cik kuram patīk. Izdzēra glāzi, pagāja

nost un gāja atkal klāt. Kam bija savs trauciņš, vārēja pieliet alu un aiziet iedzert kaut kur tālāk.

Ģimenes cilvēki nosēdās kaut kur ārā, nemaz dančos negāja... Vēlāk dejām sagādāja ragu mūziku. Un tad sievas ligoja, vai kā ligoja! Cauri nakti līdz ritam. Tad gāja visi mājās. Ierēdņiem un meistariem deva siltas brokastis, tie brokastoja līdz vieniem.

Pēcpusdienā jaunie sagāja atkal Ķiberkalnā dancot. Tur bija tāds ļoti glīts laukumiņš kalna virsū. Citiem jau gan 25. jūnija vakarā bija jāiet darbā, jo mašīnas laida vaļā plkst. sešos.

20. gs. 30. gadu otrajā pusē esot bijusi tradīcija Jāņus svētīt kluba parkā. Parasti sapulcējās līgatnieši pie ūdenstornā Gaujas ielā un tad, orķestrim spēlējot un korim dziedot, visi dalībnieki devušies uz Fāles māju (tagadējo bērnu dārzu) apsveikt kungus un apdāvināt ar vaināgiem.

Par mūzikas un mākslas skolu

Gaidīts ikviens bērns no sešu gadu vecuma

- Ikvienam bērnam var iemācīt zīmēt, veidot, dziedāt vai spēlēt mūzikas instrumentu;
- Mācības apmaksā valsts un pašvaldība; ir neliels vecāku līdzfinansējums;
- Mūzikas instrumentus (vijoli, čellu, flautu, mežragu, trompeti, baritonu) skola piešķir lietošanā uz mācību laiku.

Individuāla pieeja katram bērnam

- Grupu nodarbības mazāk bērnu nekā vispārīzglītojošās skolās;
- Individuālas nodarbības, apgūstot mūzikas instrumenta (klavieres, akordeons, vijole, čells, ģitāra, flauta, mežrags, trompete, baritons) spēli.

Akreditētās mācību iestādes pasniedzēji

- Augsti kvalificēti un pieredzējuši mākslinieki un pedagogi, kas regulāri turpina studijas un apmeklē kvalifikācijas celšanas kursus.

Audzēkņi un absolventi

- Latvijas un starptautisko konkursu laureāti;
- Citu jomu speciālisti, kas guvuši panākumus un atzinību;
- Dziesmu svētku regulāri dalībnieki.

Vecāki

- Zina, ka bērns ir drošās rokās, kas prasmīgi rūpējas par viņa attīstību;
- Regulāri seko līdzi bērna studijām, atbalsta viņu un palīdz mācībās, lai skolā pavadītais laiks nestu daudz labus augļus.

Adrese: "Kārkliņi", Līgatnes pagasts, Cēsu raj., LV-4108
Tel./fakss: 64155449 darba dienās no plkst.10.00 līdz16.00

Uzņemšana: gaidām jūsu bērnus jau septembra 1. nedēļā